

Wymagania edukacyjne z EDB dla klasy 8 SP

Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkole podstawowej „Żyję i działam bezpiecznie”. Bogusława Breitkopf, WSiP

Podręcznik: „**Edukacja dla bezpieczeństwa**. Podręcznik do edukacji dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej” Autor: Bogusława Breitkopf Dariusz Czyżow,,: WSiP

Nauczyciel: Grzegorz Wróbel

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:					
Dział 1. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach					
1. Istota udzielania pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić znaczenie udzielania pierwszej pomocy; • omówić zasady zabezpieczenia miejsca wypadku. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia; • podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy; • ocenić zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku.
2. Łańcuch ratunkowy –	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia; 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać stopień zagrożenia osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie „stan zagrożenia życia”; 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, że prawidłowe

<p>nie masz prawa go zerwać</p>	<ul style="list-style-type: none"> • unikać narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo; • ocenić własne możliwości; • wezwać odpowiednią pomoc. 	<p>bezpiecznego dla ratownika;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; 	<p>poszkodowanej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy; • wskazać sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym. 	<p>wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego; • wskazać przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia.
<p>3. Ocena stanu poszkodowanych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić przytomność poszkodowanego; • ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • udrożnić drogi oddechowe rękoczynem czoło-żuchwa; • systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać u osoby stan zagrożenia życia; • wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • postępować według poznanego schematu ratunkowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika; • odwrócić na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność; • rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić objawy utraty przytomności; • wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach. 	<ul style="list-style-type: none"> • dowieść konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • wyjaśnić rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych.

	<p>nieprzytomnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wezwać odpowiednią pomoc. 				
<p>4. Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić przytomność poszkodowanego; • udrożnić drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa; • ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej; • ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej; • wezwać odpowiednią pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • postępować według poznanego schematu ratunkowego; • udzielić pomocy osobie omdlałej; • wymienić zagrożenia dla osoby nieprzytomnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazać związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia; • wymienić przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych; • omówić zasady postępowania z osobą nieprzytomną.
<p>5. Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak; • postępować według poznanego schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • omówić uniwersalny algorytm w nagłym 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED); • wykazać wpływ zastosowania AED na 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych

	<p>ratowniczego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej; • wezwać odpowiednią pomoc. 	osobą.	<p>zatrzymaniu krążenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”. 	<p>zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić oznaki nagłego zatrzymania krążenia. 	<p>poszkodowanego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości.
6. Ciała obce w organizmie	<ul style="list-style-type: none"> • wykonać na manekinie rękoczyn ratunkowy w przypadku zadławienia; • wezwać odpowiednią pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować poznany schemat ratunkowy; • wymienić przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie i mechanizm zadławienia; • postępować według poznanego schematu ratunkowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić schemat postępowania w przypadku zadławienia. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia.
7. Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; • wyjaśnić zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych; • wykonać opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny; • posługiwać się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej; • opatrzeć rany kończyn chustą trójkątną; • zastosować podstawowe zasady opatrywania ran; • zastosować właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną; • omówić zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn; • wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej; • wykonać opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie rany; • wskazać zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się; • zaplanować wyposażenie apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić konieczność opatrywania ran; • rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.

	<p>kończyn;</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne; • wezwać odpowiednią pomoc. 	umiejscowienia rany.	piersiowej i jamy brzusznej.		
8. Tamowanie krwotoków	<ul style="list-style-type: none"> • wykonać opatrunek uciskowy; • zatamować krwotok za pomocą opatrunku; • wezwać odpowiednią pomoc; • bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny; • opisać opatrunek uciskowy. 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: „rana”, „krwotok”; • wyjaśnić, dlaczego silny krwotok zagraża życiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zagrożenie związane z silnym krwotokiem; • rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.
9. Urazy kości i uszkodzenia stawów	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować unieruchomienie obłożeniowe; • wezwać odpowiednią pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać podręczne środki do unieruchomienia urazu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie „złamanie”; • wymienić przyczyny urazów kostno-stawowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy.
10. Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • zademonstrować metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny; • wezwać odpowiednią pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach; • wymienić przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować stopnie oparzeń termicznych; • omówić zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka; • wyjaśnić pojęcie „oparzenie”. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji.

		środowiska domowego i małych dzieci.			
11. Wpływ niskiej temperatury na organizm człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • udzielić pomocy w przypadku odmrożenia miejscowego; • wezwać odpowiednią pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w odmrożeniach. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady postępowania w przypadku odmrożenia miejscowego; • wyjaśnić pojęcia: „odmrożenie”, „wychłodzenie”. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji. 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować stopnie odmrożeń; • omówić skutki działania niskiej temperatury na organizm człowieka.
12. Postępowanie w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać stan poszkodowanego, sprawdzić czynności życiowe; • wymienić zagrożenia dla osoby nieprzytomnej; • wezwać odpowiednią pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać u osoby stan zagrożenia życia; • przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji. 	<ul style="list-style-type: none"> • udzielić pomocy osobie porażonej prądem; • omówić zasady postępowania w zależności od sytuacji urazowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach; • wyjaśnić, jak należy udzielać pomocy podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.
Dział 2. Edukacja zdrowotna					
13. Zdrowie i czynniki je warunkujące	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić własne zachowania związane ze zdrowiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić krótkoterminowe i długoterminowe skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach,

	zagrożą zdrowiu, a także wskazać te, które szczególnie często występują wśród nastolatków.		które człowiek może mieć wpływ, od takich, na które nie może mieć wpływu; • wyjaśnić wpływ stresu na zdrowie.	zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; • wyjaśnić zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym i społecznym.	świadczonych i usług zdrowotnych.
14. Komunikacja interpersonalna	• dobrać i zademonstrować umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa).	• dobrać i zademonstrować umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie).	• ustalić indywidualny plan działania uwzględniający rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej.	• ustalić, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia, a także służące rozwojowi komunikacji interpersonalnej.	• zaplanować rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej, uwzględniającej zachowania asertywne oraz negocjacje.
Dział 3. Bezpieczeństwo państwa					
15. Bezpieczne państwo	• wymienić składniki bezpieczeństwa państwa.	• wyjaśnić, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”.	• wymienić i scharakteryzować podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa.	• określić istotę problemu bezpieczeństwa.	• podjąć dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa.

16. Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none"> •orientować się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> •wymienić organizacje międzynarodowe i przedstawić ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić filary współczesnego bezpieczeństwa Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski.
Dział 4. Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń					
17. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	<ul style="list-style-type: none"> •rozróżnić poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; •omówić zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; •zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu; • wskazać drogi ewakuacji w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rodzaje alarmów; • wymienić zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; • wyjaśnić zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę różnych służb i innych podmiotów; • uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów; • omówić rodzaje alarmów. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów; • uzasadnić przydatność znajomości sygnałów alarmowych.
18. Zagrożenia powodziowe	<ul style="list-style-type: none"> •wymienić przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi; •podać zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice.
19. Zagrożenia pożarowe	<ul style="list-style-type: none"> •scharakteryzować zagrożenia pożarowe w domu, szkole i 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady zachowania się podczas pożarów; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić najczęstsze przyczyny powstawania 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice;

	<p>najbliższej okolicy;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznać i prawidłowo zareagować na sygnał alarmu o pożarze w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych; uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych. 	<p>pożaru i uzasadnić swój wybór.</p>	<p>pożarów;</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnić celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej. 	<ul style="list-style-type: none"> planować postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze.
20. Zagrożenia związane z działalnością człowieka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych. 	<ul style="list-style-type: none"> opisać rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka; omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice.
21. Zagrożenia wywołane substancjami toksycznymi	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przykłady zagrożeń środowiskowych; opisać pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> opisać zasady postępowania w razie uwolnienia niebezpiecznych środków chemicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia substancjami toksycznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka; zaplanować kolejność działań domowników w sytuacji zagrożenia chlorem gazowym. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów; opisać miejsca ekspozycji znaków substancji toksycznych.
22. Ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> zaplanować 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę

z terenu zagrożonego	zagrożeń środowiskowych mogących być przyczyną ewakuacji.	obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji.	bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia.	ewakuację rodziny na wypadek klęski żywiołowej; • uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice.	różnych służb i innych podmiotów w czasie prowadzenia ewakuacji z terenu zagrożonego.
23. Zagrożenia terrorystyczne	• omówić zasady postępowania w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego.	• przedstawić zasady zachowania się ludności w sytuacji pojawienia się grupy antyterrorystycznej.	• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego.	• uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice.	• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb biorących udział w zdarzeniu antyterrorystycznym.